tečnosti zachovávány, chceme-li mluviti o státu. Jinak konstruujeme utopie.

Dalším kritickým rozborem znaků dospívá autor k této syntetické definici státu: Stát je právní organisace na určitém území, přímo podrobená mezinárodnímu právu a nadřízená všem právním organisacím svého obvodu.

Miceli: Osobnost státu. Stát může existovati pouze jako právnická osoba, jako subjekt právem stvořený. Právo obsahuje prvek objektivní, poněvadž existuje jako pravidlo lidského jednání, a prvek subjektivní, poněvadž na základě jeho příkazů nabývají lidé schopnosti jednati určitým způsobem. Právo jest objektivace a subjektivace, což jsou dva projevy jedné a téže skutečnosti. Také právní řád musí míti tyto dva příznaky — musí býti objektivací vůle, která se subjektivisuje. Poněvadž je stát osobou, musí míti jednotnou vůli. Tato jednotná vůle projevuje se v jednotnosti právního řádu a ne v jednotnosti subjektivních vůlí, které ji vyjadřují. Osoby, které uskutečňují právní řád, jednají jen jako představitelé vůle v právním řádu objektivisované.

Jak srovnati tento pojem práva a státu se svrchovaností státu? Teorie autolimitace nestačí k vysvětlení, poněvadž se zastavila na půl cestě. Právo je objektivací. Z pojmu objektivace plyne, že je právem omezena. Také stát jako největší kolektivní objektivace v určité zemi je právem omezen, i jeho moc má své hranice. Nerespektuje-li stát těchto mezí, přestává býti státem, nebo aspoň právním státem, toť nejlepší sankce. V praksi znamená to, že orgány státní nesmějí překročiti kompetenční sféry jim vymezené. Je příznakem moderního státu, že jejich kompetence se během doby stále více precisuje. Stát moderní blíží se ideálnímu typu státu právního.

Weyr: Otázka delegace moci zákonodárné. Článek dle úmyslu Weyrova má sloužiti za doklad, toho, jaký praktický význam mohou míti úvahy všeobecné právní teorie. Problém zní takto: Může zákonodárce přenésti svou moc na jiný orgán, není-li v právním řádě o tom ustanovení? Jest nesprávné konstruovati pojem zákona a nařízení v poměru naprosté antithese. Se stanoviska normativního koná správní úřad, vydávaje nařízení, právě tak tvořivou práci jako parlament, který dává zákony. Zákon je norma prvotní, nařízení norma druhotná. Nauka rozeznává nařízení contra legem, secundum legem a praeter legem. Typická forma problému delegace moci zákonodárné jest tato: Může orgán zákonodárný zmocniti orgány výkonné, aby vydávaly nařízení contra legem, nařízení, která by rušila zákony ve smyslu formálním? Weyr odpovídá: Je-li určitý orgán státní nadán určitou mocí, neplyne z toho, že by mohl přenésti svou moc na jiný orgán, poněvadž tato moc nepatří k jeho právu, nýbrž spíše k jeho povinnostem.

Dr. Ivan Svoboda.

Les méthodes de la statistique des conventions collectives. Etudes et Documents, serie N (statistique), no. 11. — Genève 1926. — Bureau international du travail, 8°, stran 38, 1·— fr. švýc. (3·— frcs. francouz.). — V úvodě probírá se stručně vznik a vývoj kolektivních smluv a přehled dosavadní jich statistiky. — Kapitola prvá zabývá se obecnými problémy statistiky o kolekt. smlouvách. Účelem těchto jest formulovati taková ustanovení obecná, jež pak mohou býti podkladem smluv individuálních a jež mají uniformovati pracovní podmínky různých pracovníků v různých závodech stanovením pravidel přijatelných oběma smluvními stranami. Pro statistiku jest tu pak nejdůležitější jednotnost podkladu kolektivních smluv. — Druhá kapitola probírá způsoby výpočtu množství a důležitosti kolekt. smluv a výpočtu závodů a dělníků. — Kapitola třetí pak se zabývá klasifikací kolekt. smluv. Kriteria, dle nichž je lze děliti jsou dvojí: jednak dle povahy právní, jednak dle zájmů sociálních; do prvé kategorie náleží: povaha smluvních stran, oblast aplikace smlouvy, obsah předpisů a doba platnosti; nejdůležitější kriteria sociální jsou: způsob uzavírání smluv, průmysl neb zaměstnání, na něž se smlouva vztahuje, a konečně důležitost smluv, jak jest probrána v kapitole druhé. — V příloze pak jsou při-

pojeny poznámky o úřední statistice kolektivních smluv v 13 státech, mezi nimi i v Československu. — Spisek jest vhodnou pomůckou pro studium statistiky kolekt. smluv, jež má dle slov úvodu přispěti užitečnými poznatky k rozvoji průmylového života.

K. Gerlich.

Informations sociales. Vol. XX. No. 6. Genève, 8. novembre 1926. Bureau international du travail. 8°, stran 36. Cena 0·75 fr. — Nejnovější číslo této revue, podávající povšechný přehled mezinárodní organisace práce a pracovních i životních podmínek z celého světa, přináší řadu zajímavých článků: polemiku o případných nesnázích Kanady z ratifikace smlouvy o práci dětí; pracovní doba v hedvábnickém průmyslu v Japonsku; přizpůsobení mezd ve Velké Britanii; o výdělečném zaměstnání matky rodiny; nový zákon o ochraně nájemníků v Německu a j. více. —kg.

Jan Dušek: Biosociologie. Sociologie monistická proti sociologii dualistické. Nákladem vlastním, v Praze, 1926, 8°, stran 124, cena 12·— Kč. — Autor zmiňuje se nejprve o předchůdcích biosociologie a přechází k jednotlivým význačným představitelům biosociologie vůbec, zvláště pak v Německu. Z knížky této jest zřejmo, že autor jako biosociolog je odpůrcem psychosociologie, že tvrdí, že monistická sociologie jest nebezpečným soupeřem oficielní sociologie dualistické.

Dr. Jindřich.

Bulletin de droit tchécoslovaque. Seš. 2. a 3. — Année 1926. — Měli jsme příležitost referovati o zajímavém a významném podniku pražské Právnické Jednoty (Všehrd VII., str. 27). Vydání dalších sešitů se značně pozdrželo novou úpravou redakce, do níž vstoupil doc. Dr. M. Boháček, ale je nyní zato jisto, že Bulletin našel již si své pole působnosti a také, pokud je nám známo, v cizině se potkal s velikým zájmem a sympatiemi. Sešit 2. přinesl pouze jediný článek Dr. Vladimíra Vochoče »La nationalité tchécoslovaque«, takže se zdálo, že Bulletin hodlá opustiti původní určenou zpravodajskou funkci a chce se státi sbírkou samostatných pojednání. Ale již příští číslo 3. dosvědčilo, že předcházející sešit byl pouhou výjimkou. Sešit 4. přinesl čtyři články vesměs dobře informující cizinu o našem právu. Prvním je článek ur.iv. prof. Dr. Fr. Vavřínka »La constitution de la république tchécoslovaque«, jenž seznamuje čtenáře se zásadami ústavní listiny čs., druhý »Les pouvoirs du président de la République et les relations internationales« od min. r. Dr. R. Křováka bude jistě pro cizinu velmi vítán, stejně jako další článek presidenta Nejvyššího soudu Dr. J. V. Bohuslava »La force obligatoire des traités internationaux a l'interieur de l'etat d'après la jurisprudence de la cour supreme administrative«. Konečně jistě svůj informativní úkol plně splní podrobná studie ředitele Dr. E. Hendricha »Les assurances sociales en Tchécoslovaquie«. Bylo by si přáti, aby Bulletin pravidelně informoval cizinu o naší práci právnické a tak vyplnil mezeru velmi citelně zející.*) Ča.

F. O. Navrátil: Rusko. Nákladem Okresního sboru osvětového ve Kdyni, 1926, 8°, stran 86, cena 9 Kč. — Knížka zabývá se vývojem Ruska do bolševické revoluce a pojednává o novém duchu Ruska, o nynější jeho formě státní a o poměru jeho k Československu. Ku konci všímá si nového uspořádání Evropy a promlouvá o t. zv. federaci Československa. Dr. Jindřich.

August Godeaux: Mravní základy úspěšné práce výrobní. Přeložil a upravil Dr. Ing. Emil Zimmler, nákladem Masarykovy akademie práce, v Praze, 1925, 8°, stran 60, cena 3·50 Kč. — Knížka vznikla ze

---

Pozn. red. Redakce upozorňuje, že členové S. Čs. P. »Všehrd« v Praze, Čs. A. S. »Právník« v Brně a S. P. P. »Právník« v Bratislavi mají právo na snížené předplatné za 16 Kč ročně na 4 čísla ročně. Předplácí se buď prostřednictvím knihkupectví Řivnáčova (Praha II., Příkop) neb přímo u Právnické Jednoty v Praze I., Karolinum.